

IAS 36 – Znehodnocení aktiv (teze)

© doc. Vladimír Zelenka

Rozsah působnosti IAS 36:

IAS 36 neupravuje znehodnocení těchto aktiv:

- zásoby (IAS 2)
- aktiva ze smluv o zhotovení (IAS 11)
- odložené daňové pohledávky (IAS 12)
- aktiva ze zaměstnaneckých požitků (IAS 19)
- finanční aktiva dle IAS 32, IFRS 9 (tedy nikoli investice do dceřiných, společných a přidružených podniků dle IAS 27, 28 a 31)
- investice do nemovitostí oceněné fair value (IAS 40)
- biologická aktiva oceněná fair value (IAS 41)
- náklady na průzkum a vyhodnocení nerostných ložisek (IFRS 6)

Pokles hodnoty aktiva

Pokles hodnoty aktiva může být způsoben na základě dvou základních scénářů:

- podmínky, za nichž aktivum působí (vnitřní, vnější) se nemění, pokles hodnoty je přirozeným atributem života daného aktiva, tento pokles se od aktiva očekává. Nejde tedy o znehodnocení aktiva ve smyslu jeho zhoršení (odpisování, amortisace diskontu, předpokládatelné kolísání hodnoty finančního aktiva apod.);
- podmínky, za nichž aktivum působí se pro danou účetní jednotku mění negativně, pokles hodnoty je v důsledku těchto změn považován za znehodnocení aktiva ve smyslu jeho zhoršení (angl. impairment). U nás je tento typ poklesu hodnot aktiva účetně řešen tvorbou opravných položek.

Znehodnocení aktiva

IAS 36 až na výjimky vyžaduje, aby byly před spuštěním testu na impairment shledány náznaky znehodnocení, přičemž je dělí na dvě kategorie, externí a interní.

Externí náznaky případného znehodnocení aktiva:

- podstatný pokles hodnoty aktiva,
- změny v technologickém, tržním, obchodním nebo právním prostředí, v němž působí účetní jednotka, s negativním dopadem pro ni,
- zvýšení tržních úrokových sazeb nebo analogických tržních sazeb výnosnosti investic, které mají vliv na výnosnost aktiv účetní jednotky,
- hodnota čistých aktiv je vyšší než tržní kapitalizace účetní jednotky.

Interní náznaky případného znehodnocení aktiva:

- zastarávání či poškození aktiva,
- významné změny v účetní jednotce, které mají negativní vliv na dané aktivum,
- informace z interního výkaznictví naznačují, že výkonnost aktivum je nebo bude horší oproti předpokladům.

Ztráta ze znehodnocení aktiva:

u samostatného aktiva

- aktivum, které vytváří peněžní toky nezávislé na peněžních tocích vytvářených jinými aktivy nebo skupinami aktiv

u peněžotvorné jednotky (PTJ)

- nejmenší identifikovatelná skupina aktiv, která za stálého používání těchto aktiv vytváří peněžní toky nezávislé na peněžních tocích vytvářených jinými aktivy nebo skupinami aktiv

Základní vztahy mezi posuzovanými hodnotami při posuzování poklesu hodnoty aktiva nebo PTJ:

Stávající účetní hodnota (carrying amount) > zpětně získatelná částka (recoverable amount)

⇒

snížit na zpětně získatelnou částku.

Vyšší stávající účetní hodnota – nižší zpětně získatelná částka

=

ztráta ze znehodnocení (impairment loss).

Zpětně získatelná částka

=

max (fair value snižená o náklady prodeje; hodnota z užívání).

Fair value snižená o náklady prodeje

=

fair value – vedlejší přímé náklady spojené s potenciálním prodejem aktiva.

Hodnota z užívání (value in use)

=

Čistá současná hodnota CF očekávaných z užívání aktiva + čistá současná hodnota CF očekávaných z pozbytí aktiva.

Očekávané čisté peněžní toky:

- čisté peněžní toky související s aktivem nebo peněžotvornou jednotkou,
- předpokládat aktivum nebo PTJ v jejich současném způsobu využívání,
- vyloučit peněžní toky spjaté s daní se zisku a s financováním,
- odpovídají aktuálním rozpočtům a plánům vypracovaným vrcholovým vedením účetní jednotky,
- absolutní částky peněžních toků maximálně na dobu 5 let,
- na další roky aproximace
- předpoklad maximálně stabilního tempa růstu nebo klesajícího tempa růstu čistých peněžních toků z aktiva

Diskontní sazba

- aktuální tržní sazba odpovídající specifickým rizikům daného aktiva nebo PTJ,
- na bázi před zdaněním,
- na reálné bázi,
- různé typy (CAPM, přírůstková úroková sazba u úvěrů, jiné sazby u úvěrů atd.).

Ztráta ze znehodnocení aktiva se vykazuje na vrub:

- a) výsledku hospodaření,
- b) ostatního úplného výsledku (other comprehensive income) v případě tzv. přecenění (revaluation), a to tehdy, když se týká aktiv přeceňovaných na vyšší fair value nad úroveň historických nákladů (alternativní přístup (model přecenění) podle IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení a IAS 38 Nehmotná aktiva).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Posloupnost přiřazení znehodnocení peněžotvorné jednotce:

1. goodwill přiřaditelný dané PTJ,
2. ostatní aktiva PTJ na poměrném základě, pokud účetní hodnota goodwillu nepokryje celou výši impairmentu PTJ.

Nelze redukovat na částku nižší, než je maximum z:

- fair value snížené o náklady prodeje,
- hodnoty z užívání a
- nuly.

Zvrat ztráty ze znehodnocení aktiva

Externí náznaky případného zvratu ztráty ze znehodnocení aktiva

- zvýšení tržní hodnoty aktiva,
- změny v technologickém, tržním, obchodním nebo právním prostředí, v němž působí účetní jednotka, s pozitivním dopadem,
- snížení tržních úrokových sazeb nebo analogických tržních sazeb výnosnosti investic, které mají vliv na výnosnost aktiv účetní jednotky.

Interní náznaky případného poklesu hodnoty aktiva

- významné změny v účetní jednotce, které mají pozitivní vliv na dané aktivum,
- informace z interního výkaznictví naznačují, že ekonomická výkonnost aktiva je nebo bude lepší.

Zvrat ztráty ze znehodnocení:

**u samostatného aktiva
u peněžotvorné jednotky**

Základní vztahy mezi posuzovanými hodnotami při posuzování případného zvratu ztráty ze znehodnocení aktiva nebo PTJ:

Stávající účetní hodnota (dříve již snižená) < zpětně získatelná částka

⇒

zvýšit na min (zpětně získatelná částka; hodnota odvozená z původního účetního ocenění).

Hodnota odvozená z původního účetního ocenění (obvykle historické pořizovací náklady nebo zůstatková hodnota vypočtená z historických pořizovacích nákladů, případně fair value před aplikací ztráty z poklesu hodnoty nebo zůstatková hodnota vypočtená na základě fair value před aplikací ztráty z poklesu hodnoty).

Zvrat ztráty ze znehodnocení aktiva

=

min (zpětně získatelná částka; hodnota odvozená z původního účetního ocenění) - stávající účetní hodnota

Zvrat ztráty z poklesu hodnoty aktiva se vykazuje ve prospěch:

- a) výsledku hospodaření
- b) tzv. přecenění (revaluation) v ostatním úplném výsledku (OCI) tehdy, když se týká aktiv přeceňovaných nad úroveň historických nákladů (alternativní přístup (revaluation model) IAS 16, IAS 38)

Posloupnost přiřazení zvýšení hodnoty při zvratu ztráty ze znehodnocení:

1. aktivům PTJ bez goodwillu náležícímu dané PTJ,
2. goodwillu náležícímu PTJ je jakýkoli návrat účetní hodnoty ZAKÁZÁN!!!, protože jde o tzv. prvotní (účetní jednotkou vytvořený) goodwill, který se podle IAS 38 nesmí vykazovat.

Nelze vykázat zvrat ztráty ze znehodnocení nad maximum ze:

- zpětně získatelné částky,
- a původní účetní hodnoty.